

KİMYA VE TOPRAK ÜRÜNLERİNE İLİŞKİN DAHİLDE İŞLEME REJİMİ GENELGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Dayanak, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) İşbu Genelge, kimya (kimyasallar ve kimyasal ürünler, plastik, kauçuk, eczacılık ürünleri vs.) ve toprak (çimento, cam, seramik ürünleri ile diğer metalik olmayan mineral ürünler) ürünlerinin ihracatı ile ihracat sayılan satış ve teslimine ilişkin Dahilde İşleme Rejimi tedbirlerinin uygulama usul ve esaslarını belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Dayanak

MADDE 2 – (1) İşbu Genelge, 27/01/2005 tarihli ve 25709 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 17/01/2005 tarihli ve 2005/8391 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Dahilde İşleme Rejimi Kararı ve bu Karar’a istinaden, 20/12/2006 tarihli ve 26382 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İhracat: 2006/12 sayılı Dahilde İşleme Rejimi Tebliği; 01/04/2007 tarihli ve 26480 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İhracat: 2007/2 sayılı Dahilde İşleme Rejimine İlişkin İşlemlerin Bilgisayar Veri İşleme Tekniği Yoluyla Yapılmasına Dair Tebliğ, 27/01/2005 tarihli ve 25709 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İhracat: 2005/2 sayılı İhracat Sayılan Satış ve Teslimler Hakkında Tebliğ ve 03/12/2019 tarihli ve 30967 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İhracat: 2019/7 sayılı Ticaret Bakanlığı Destek Yönetim Sistemine İlişkin Uygulama Tebliği hükümleri çerçevesinde hazırlanmıştır.

Kapsam

MADDE 3 – (1) İşbu Genelge, kimya (kimyasallar ve kimyasal ürünler, plastik, kauçuk, eczacılık ürünleri vs.) ve toprak (çimento, cam, seramik ürünleri ile diğer metalik olmayan mineral ürünler) ürünlerinin ihracatı ile ihracat sayılan satış ve teslimi ve bu kapsamda yapılacak olan ithalat/yurt içi alıma ilişkin dahilde işleme rejimi kapsamında uygulanacak dahilde işleme tedbirlerini kapsar.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) İşbu Genelge’de geçen;

- Bakanlık: Ticaret Bakanlığını,
- DİİB: Dahilde İşleme İzin Belgesini,
- DİR: Dahilde İşleme Rejimini,
- ç) Döviz kullanım oranı: 2006/12 sayılı Tebliğ’in 3 üncü maddesindeki “Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamındaki CIF ithal (yurt içi alımlar hariç) tutarının FOB ihracat tutarına (ikincil işlem görmüş ürünün serbest dolaşıma giriş rejimi hükümlerine göre ithalatının yapılması halinde bu ürünün gümrük kıymeti dahil) olan yüzde oranını”,
- d) DYS: 2019/7 sayılı Tebliğ’in 4 üncü maddesindeki “Mal ihracatına ve hizmet ihracatına yönelik devlet destekleri ile Dâhilde İşleme Rejimi, Hariçte İşleme Rejimi, Vergi

Resim Harç İstisnası, Belgesiz İhracat Kredilerine ilişkin bileşenlerden oluşan Ticaret Bakanlığı Destek Yönetim Sistemini”,

e) Fire: 2006/12 sayılı Tebliğ’in 3 üncü maddesindeki “İşleme faaliyetleri sırasında özellikle kuruma, buharlaşma, sızma veya gaz kaçağı şeklinde yitirilen ve imha olan kısım ile ekonomik değeri olmayan atıkları”,

f) Genel Müdürlük: İhracat Genel Müdürlüğünü,

g) GTİP: Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonunu,

ğ) İkincil işlem görmüş ürün: 2006/12 sayılı Tebliğ’in 3 üncü maddesindeki, “İşleme faaliyetleri sonucunda elde edilen asıl işlem görmüş ürün dışındaki ürün”,

h) Karar: 17/01/2005 tarihli ve 2005/8391 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Dahilde İşleme Rejimi Kararı’nı,

ı) 2005/2 sayılı Tebliğ: İhracat: 2005/2 sayılı İhracat Sayılan Satış ve Teslimler Hakkında Tebliğ’i

i) 2006/12 sayılı Tebliğ: İhracat: 2006/12 sayılı Dahilde İşleme Rejimi Tebliği’ni,

j) 2007/2 sayılı Tebliğ: İhracat: 2007/2 sayılı Dahilde İşleme Rejimine İlişkin İşlemlerin Bilgisayar Veri İşleme Tekniği Yoluyla Yapılmasına Dair Tebliğ’i,

k) 2019/7 sayılı Tebliğ: İhracat 2019/7 sayılı Ticaret Bakanlığı Destek Yönetim Sistemine İlişkin Uygulama Tebliği’ni

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar, DİİB Süreleri, Döviz Kullanım Oranları, DİİB İthalat Listesine İlişkin Hükümler, Birim Kullanım, Fire ve İkincil İşlem Görmüş Ürün Oranları

Genel Esaslar

MADDE 5 – (1) Kimya (kimyasallar ve kimyasal ürünler, plastik, kauçuk, eczacılık ürünleri vs.) ve toprak (çimento, cam, seramik ürünleri ile diğer metalik olmayan mineral ürünler) ürünlerinin ihracatı ile ihracat sayılan satış ve teslimi ve bu kapsamda yapılacak olan ithalat/yurt içi alıma ilişkin DİR kapsamında uygulanacak dahilde işleme tedbirlerine ilişkin genel hükümler aşağıda belirtilmiştir.

a) Kimya (kimyasallar ve kimyasal ürünler, plastik, kauçuk, eczacılık ürünleri vs.) ve toprak (çimento, cam, seramik ürünleri ile diğer metalik olmayan mineral ürünler) ürünleri için ayrı DİİB düzenlenmesi esastır.

b) Farklı azami döviz kullanım oranlarına konu ürünler için ayrı DİİB düzenlenmesi esastır.

c) Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası ve Onaylanmış Kişi Statü Belgesi sahibi firmalar hariç ilk DİİB’de azami ihracat taahhüt miktarı, kapasite raporunda belirtilen yıllık üretim kapasitesinin belge süresine tekabül eden kısmının 1/4’ü kadar olabilir.

Örnek 1:

Madde adı: PVC profil

Kapasite raporunda kayıtlı yıllık üretim miktarı: 1.200 ton

DİİB süresi: 9 ay

İlk DİİB azami ihracat taahhüdü miktarı:

$(\text{Yıllık üretim kapasitesi}) \times (9 \text{ ay}/12 \text{ ay}) \times 1/4 = (1.200) \times (3/4) \times (1/4) = 225 \text{ ton (azami)}$

ç) İlk DİİB’de azami miktarda ihracat taahhüdünde bulunulduğu durumda, belge ihracat taahhüt miktarının, belge kapsamında gerçekleştirilen ihracat miktarı kadar artırılması uygun görülebilir.

d) İlk DİİB’in taahhüt hesabı kapatma başvurusunun yapılmamış olması halinde, ikinci belge başvurusunda talep edilebilecek olan azami ihracat taahhüt miktarı, yıllık üretim kapasitesinin belge süresine tekabül eden kısmının 1/4’üne karşılık gelen miktardan, ilk belgedeki ihracat taahhüt miktarından henüz gerçekleşmemiş olan miktar düşüldüğünde bulunacak olan miktar kadar olabilir.

Örnek 2:

Örnek 1’de düzenlenen ilk DİİB ihracat taahhüdü miktarı: 100 ton

Örnek 1’de düzenlenen ilk DİİB’de gerçekleşen ihracat: 40 ton

Yıllık üretim kapasitesinin DİİB süresine tekabül eden kısmının 1/4’üne karşılık gelen miktar:

(Yıllık üretim kapasitesi) x (9 ay/12 ay) x 1/4 = (1.200) x (3/4) x (1/4) = 225 ton

İkinci DİİB başvurusunda talep edilebilecek olan azami ihracat taahhüdü miktarı: 225 - 60 (100-40) = 165 ton

e) İlk DİİB’in taahhüt hesabının kapatılmış veya kapatma başvurusunun yapılmış olması halinde, müteakip belge başvurularında uygun görülebilecek azami ihracat taahhüdü miktarı, yıllık üretim kapasitesinin belge süresine tekabül eden kısmından açık belgelerdeki henüz gerçekleşmemiş ihracat taahhüt miktarları toplamı çıkarılmak suretiyle hesaplanır.

Örnek 3:

Örnek 1’de düzenlenen ilk DİİB taahhüt hesabının kapatılmış veya belge ihracat taahhüdünün %100’ü tamamlanmıştır.

Örnek 2’de düzenlenen DİİB’de (ihracat taahhüdü: 165 ton) tamamlanmamış ihracat taahhüdü miktarı: 80 ton

Yıllık üretim kapasitesinin DİİB süresine tekabül eden kısmı:

(Yıllık üretim kapasitesi) x (9 ay/12 ay) = (1.200) x (3/4) = 900 ton

Yeni DİİB başvurusunda talep edebileceği azami ihracat taahhüdü miktarı: 900 – (80) = 820 ton

f) Kapasite raporunun tek vardiya esasına göre hazırlanmış olması ve firmada vardiyalı çalışılması söz konusu olduğu için toplam üretim kapasitesinin fiiliyatta kapasite raporunda belirtilenden fazla olması halinde, DİİB başvurularında uygun görülebilecek azami ihracat taahhüt miktarı, ilgili ticaret ve/veya sanayi odasından alınacak olan ve kaç vardiya çalışıldığını açıkça belirtir yazının DYS üzerinden sunulmasını müteakip, vardiyalı toplam üretim kapasitesi üzerinden hesaplanır.

g) İndirimli teminat, eşdeğer eşya, ekspertiz şartı, fire/ikincil işlem görmüş ürün vb. hususlara ilişkin düzenlemeler, DİİB’in özel şartlar bölümüne kaydedilir. Ancak, DİİB’in özel şartlar bölümünde yer almayan, işbu Genelge dahil DİR mevzuatına ilişkin diğer tüm şartların da yerine getirilmesi firmaların sorumluluğundadır.

ğ) DİİB müracaatında bulunan firmaların faal durumda olduklarının tespit edilebilmesini teminen; müracaatlar sırasında Bakanlığa sunulacak olan “üretim tesisine ilişkin son döneme ait elektrik faturası” ve firmaya ait son 12 aylık döneme (yeni kurulan firmalar için kuruluş tarihinden sonraki dönem) ilişkin Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tahakkuk fişleri ile ilgili olarak;

1) Firmaların bir takvim yılı içerisinde yapacağı ilk DİİB başvurusu sırasında söz konusu belgelerin DYS üzerinden ibrazı gerekmektedir.

2) Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası ve Onaylanmış Kişi Statü Belgesi sahibi olan firmaların, ilk DİİB başvurusu hariç, söz konusu belgeleri ibrazı gerekmemektedir.

h) DİİB başvurularında, ithalata ve ihracata konu ürünlerin miktarlarının iki birimli beyan edilecek olması ve bu birimlerden birinin “kg” olacak olması halinde , “kg” ikinci birim olarak beyan edilmelidir.

ı) İlk defa DİİB müracaatında bulunacak olan firmaların, belirtilen adreste üretim faaliyetinde bulunup bulunmadığı, kapasite durumu vs. konulardaki tespiti yönelik olarak ilgili Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğüne başvurması ve söz konusu başvuru neticesinde düzenlenecek olan belgenin, DİİB başvurusu sırasında DYS üzerinden sunulması gerekmektedir.

i) DİİB başvurularına yönelik değerlendirme süreci; işbu Genelge dahil DİR mevzuatı çerçevesinde, belge konusu sektörlerin piyasa dinamikleri ve dış ticaret politikaları da göz önünde bulundurularak, proje bazında tekemmül ettirilir.

j) DİİB başvurularında yer alacak tüm ürünler, belge ihracat ve ithalat listelerine, Türk Gümrük Tarife Cetvelinde bu ürünlere karşılık gelen 12’li bazda GTİP’leriyle kaydedilir.

DİİB Süreleri

MADDE 6 (1) Kimya (kimyasallar ve kimyasal ürünler, plastik, kauçuk, eczacılık ürünleri vs.) ve toprak (çimento, cam, seramik ürünleri ile diğer metalik olmayan mineral ürünler) ürünlerinin ihracatı ile ihracat sayılan satış ve teslimine yönelik olarak düzenlenecek DİİB’lerin süresi 9 (dokuz) aydır. Diğer taraftan, DİİB süreleri, piyasa dinamikleri ve dış ticaret politikaları da göz önünde bulundurularak, ürün ve/veya ürün grupları özelinde daha kısa süreli olarak belirlenebilir.

Döviz Kullanım Oranları

MADDE 7 (1) 2006/12 sayılı Tebliğ kapsamında düzenlenecek olan DİİB’lere ilişkin azami döviz kullanım oranları, alt sektörler itibarıyla aşağıda sıralanmaktadır:

- Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması (kâğıt esaslı olanlar hariç) için %75,
- Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı için %45,
- Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı için %80,
- Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı için %60,
- Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı için %75,
- Çimento, cam, toprak ve seramik ürünleri imalatı için %60,
- Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı için %60

(2) 2005/2 sayılı Tebliğ kapsamında düzenlenecek olan DİİB’lere ilişkin azami döviz kullanım oranları için söz konusu Tebliğ’in 9 uncu maddesi dikkate alınır.

(3) DİİB kapsamındaki bedelsiz ithalatta, DİİB süresi sona erdikten veya ihracat taahhüdü kapatıldıktan sonra geri gelen işlem görmüş ürün için yeni bir DİİB düzenlenmesi halinde yeni belgede ve DİİB kapsamındaki yurt içi alımlarda döviz kullanım oranı aranmaz.

DİİB İthalat Listesine İlişkin Hükümler

MADDE 8 – (1) Kimya (kimyasallar ve kimyasal ürünler, plastik, kauçuk, eczacılık ürünleri vs.) ve toprak (çimento, cam, seramik ürünleri ile diğer metalik olmayan mineral ürünler) ürünlerine ilişkin DİİB kapsamında yapılacak olan ithalata yönelik hükümler aşağıda belirtilmektedir:

a) Madeni yağ ihracatı ile ihracat sayılan satış ve teslimi taahhüdüne karşılık baz yağ ithalatına yönelik olarak DİİB düzenlenmez.

b) 38.26 Gümrük Tarife Pozisyonu altında yer alan “biodizel ve bunların karışımları” ihracatı ile ihracat sayılan satış ve teslimi taahhüdüne karşılık yağlı tohumlar, bitkisel yağlar vs. tarım ürünlerinin ithalatına yönelik olarak DİİB düzenlenmez.

c) Basit geri dönüşüm/işleme faaliyetlerine yönelik, hurda veya atık niteliğindeki (çapak, pul, takoz, defolu-kırık ürün vs. şekilleri dahil) plastik, tekstil, kauçuk vs. ürünlerin ithalatına yönelik olarak DİİB düzenlenmez. Söz konusu ürünlerin ısıtılarak tabi tutularak granül formuna dönüştürülmesine yönelik faaliyetler basit geri dönüşüm/işleme faaliyeti olarak değerlendirilmez.

ç) Sabun ihracatı ile ihracat sayılan satış ve teslimi taahhüdüne karşılık Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 15’inci fasılı kapsamında yapılacak olan yağ ithalatında, ithal edilecek ürünlerin söz konusu cetveldeki “Eşya Tanımında” “Sınai amaçlar için kullanılan (insan gıdası olarak kullanılan ürünlerin imalinde kullanılanlar hariç)” ibaresi bulunan sınai amaçlı yağlar olması esastır.

d) Çimento ithalatına yönelik olarak DİİB düzenlenmez.

e) DİİB kapsamında eşdeğer eşya olarak Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2022/3 sayılı Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Atıkların İthalat Denetimi Tebliği’nin Ek-1 sayılı listesinde tanımlanan 39.01, 39.02, 39.04, 39.05, 39.06, 39.07, 39.08 ve 39.12 Gümrük Tarife Pozisyonlu eşyanın ithalatına izin verilmez. Söz konusu eşyanın mezkûr Tebliğ’in Ek-1 sayılı listesinde tanımlanan eşya olmaması halinde ise, söz konusu Tebliğ’in 11’inci maddesinin beşinci fıkrasında belirtilen Üretici Belgesi ve analiz sertifikasının ilgili gümrük idaresine ibraz edilmesi kaydıyla eşdeğer eşya olarak ithalatına izin verilir.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasında yer verilmeyen diğer özel ve zorunlu durumları inceleyip sonuçlandırmaya Genel Müdürlük yetkilidir.

Birim Kullanım, Fire ve İkincil İşlem Görmüş Ürün Oranları

MADDE 9 – (1) DİİB düzenlenmesi aşamasında;

a) Birim kullanım, fire ve ikincil işlem görmüş ürün oranları için kapasite raporunda belirtilen oranlar esas alınır.

b) Firma tarafından, aynı üretim süreci için, ilgili üretim sürecine ilişkin kapasite raporunun geçerlilik süresi içinde alınmış ve üzerinde ilgili dahilde işleme izin belgesinin tarih/sayısı belirtilmiş, 2006/12 sayılı Tebliğ'in Ek-3'ünde belirtilen ekspertiz raporları, söz konusu kapasite raporunun geçerlilik süresinin sonuna kadar DİİB düzenlenmesine esas kabul edilebilir.

c) Birim kullanım, fire ve ikincil işlem görmüş ürün oranlarının işbu fıkranın (a) ve (b) bentlerine göre net olarak tespit edilememesi halinde, belge süresi içerisinde alınacak olan, 2006/12 sayılı Tebliğ'in Ek-3'ünde belirtilen ekspertiz raporu marifetiyle tevsik edilmesi kaydıyla firma beyanı esas alınabilir.

d) Bakanlık, gerekli görmesi halinde, beyan edilen birim kullanım, fire ve ikincil işlem görmüş ürün oranlarına ilişkin olarak, kapasite raporunu düzenleyen ticaret ve/veya sanayi odası, üniversitelerin ilgili bölümleri ve ilgili olabilecek meslek kuruluşları dahil gerek gördüğü kurum ve kuruluşlar tarafından hazırlanacak raporların ibrazını talep edebilir.

(2) Birim kullanım, fire ve ikincil işlem görmüş ürün oranlarına ilişkin bu madde çerçevesinde belirlenen esaslarla DİİB düzenlenmiş olması, DİR mevzuatı hükümleri çerçevesinde firma sorumluluğunu ortadan kaldırmaz. DİİB'de kayıtlı birim kullanım, fire ve ikincil işlem görmüş ürün oranları, DİİB kapsamında temin edilen hammaddelerin işlenmesi sırasında dikkate alınabilecek olan azami oranları göstermektedir. İşleme faaliyetini müteakip, birim kullanım, fire ve ikincil işlem görmüş ürün oranlarının DİİB'de kayıtlı oranlardan daha düşük gerçekleşmesi sonucu, DİİB kapsamında temin edilen girdiler ile ihraç edilenden fazla asıl işlem görmüş ürün elde edilmiş olması veya temin edilen girdilerin tamamının ihraç edilen ürünler bünyesinde yurtdışı edilememiş olması halinde, elde edilen fazla asıl işlem görmüş ürünün de ihraç edilmesi veya fazla durumda kalan asıl işlem görmüş ürün ve/veya yurtdışı edilememiş fazla girdiler (DİİB'de öngörülenin üstünde çıkan ikincil işlem görmüş ürünler dahil) ile ilgili olarak serbest dolaşıma giriş rejimi hükümlerine göre işlem yapılması gerekmektedir.

(3) İşleme faaliyeti sonucunda, ithal üründen ortaya çıkacak ikincil işlem görmüş ürünün DİİB ihracat listesine eklenmesi gerekmektedir. Söz konusu ikincil işlem görmüş ürünün DİİB ihracat taahhüdünün kapatılmasından önce ihracı, gümrük mevzuatı çerçevesinde gümrük idaresi gözetiminde imhası, gümrüğe terk edilmesi, çıkış hükmünde gümrüğe teslimi veya serbest dolaşıma giriş rejimi hükümlerine göre ithali gerekmektedir.

(4) DİİB kapsamında ihracatı kg üzerinden yapılacak olan veya birim kullanım hesabı kg-kg üzerinden yapılan ürünlerin belge birim kullanım hesabında, ihracata ilişkin gümrük beyannamesi "Net Ağırlık (kg)" alanında beyan edilen ihraç ürün ağırlığını oluşturan tüm girdilerin, belge kapsamında temin edilmeyecek girdiler de dahil, dikkate alınması gerekmektedir.

Örnek 1:

Plastik granülden mamul, baskılı, tek veya çok katlı plastik ambalaj film ihracatına yönelik olarak düzenlenecek olan bir DİİB'de, ihraç konusu ürün net plastik granül birim kullanım oranının 1-1 (1 kg ihraç ürün karşılığı 1 kg plastik hammadde) olması mümkün değildir. İhracata ilişkin gümrük beyannamesinde net kg ağırlığına dahil olan diğer tüm girdilerin (kuru mürekkep, lak, vernik, reçine, çok katlı ürünlerde tutkal/yapıştırıcı, sertleştirici, masura vs. tüm girdiler) DİİB birim kullanım hesabında dikkate alınması gerekmektedir. Bununla birlikte, belge kapsamında temini talep edilmeyecek girdilerin, belge ithal listesine eklenmesine gerek bulunmamaktadır.

Örnek 2:

Polivinil klorürden (PVC) mamul pencere profili ihracatına yönelik olarak düzenlenecek olan bir DİİB’de, ihraç edilecek olan üründe kullanılması kuvvetle muhtemel conta ile lamine PVC profilinde kullanılan laminasyon folyosu, tutkal başta olmak üzere ihracata ilişkin gümrük beyannamesinde net kg ağırlığına dahil olan tüm girdilerin belge birim kullanım hesabında dikkate alınması gerekmektedir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Çeşitli Hükümler

Yetki

MADDE 10 – (1) İşbu Genelge kapsamında ortaya çıkabilecek özel ve zorunlu durumları inceleyip sonuçlandırmaya ve uygulamada ortaya çıkacak ihtilafları idari yoldan çözümlenmeye Genel Müdürlük yetkilidir.

(2) İşbu Genelge’de düzenlenmeyen hususlarda 2008/1 sayılı Dahilde İşleme Rejimi Hakkında Genelge hükümleri esas alınır.

Yürürlük

MADDE 11 – (1) İşbu Genelge onaylandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 12 – (1) İşbu Genelgeyi Bakanlık (İhracat Genel Müdürlüğü) yürütür.